

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก

ด้วยข้าพเจ้า นางสาว ศรัณยา อ่อนคำ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตร “แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)” วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ เป็นเวลา ๑ วัน ณ ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ข้อมูลภาครัฐในทุกวันนี้มีจำนวนมากมหาศาล แต่ไม่ได้นำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้ และประชาชนเข้าถึงยาก ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้เราจึงต้องหาวิธีเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ใช้ได้อย่างเสรี อย่างไม่จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย ข้อมูลเปิดภาครัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสให้กับภาคส่วนต่างๆ ในการบริหารประเทศ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคมและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมกันนั้นยังสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบได้อีกด้วย

ประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูล

แบ่งเป็นทั้งหมด ๕ ประเภท ได้แก่ ข้อมูลขนาดใหญ่ ข้อมูลเปิด ข้อมูลภาครัฐ ข้อมูลเปิดภาครัฐ และชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big data คือคลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมดจากทุกแหล่ง จากทุกรูปแบบ โดยหนึ่งในข้อมูลขนาดใหญ่นั้นจะมีประเภทของข้อมูลที่ชื่อว่า ข้อมูลเปิด และข้อมูลภาครัฐอยู่ด้วย และข้อมูลภาครัฐก็คือข้อมูลที่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งหากมองให้ลึกกลงไปจะเห็นว่ามีส่วนของข้อมูลเปิดกับข้อมูลภาครัฐสัมพันธ์กันอยู่ ส่วนนั้นเราจะเรียกว่า ข้อมูลเปิดภาครัฐ ซึ่งหมายถึงข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะได้ และเมื่อแตกย่อยลงไปอีกที จะพบว่าข้อมูลประเภทชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงอยู่ในข้อมูลเปิดภาครัฐด้วย ขณะเดียวกันชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงนี้ก็สามารถอยู่ในชุดข้อมูลใหญ่ ข้อมูลเปิด และข้อมูลภาครัฐได้ด้วยเช่นกัน โดยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงจะถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ทั้งในมุมมองให้ข้อมูลและในมุมมองของผู้นำข้อมูลไปใช้ ชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ต้องเป็นข้อมูลตรงความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง

การเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ข้อมูลเปิดภาครัฐมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์มาก เพราะนั่นก่อนที่จะเปิดเผยออกไป เราจะต้องเตรียมพร้อมข้อมูลเหล่านั้นก่อน โดยหลักในการเตรียมความพร้อมการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐนั้นก็คือ การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ และการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล

ประการ ดังนี้

๑.๑ การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด ๑๐

- ๑) สมบูรณ์ (Complete) ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่ใช่อินโฟกราฟิกส่วนบุคคล
- ๒) ปฐมภูมิ (Primary) คือได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
- ๓) เป็นปัจจุบัน (Timely) หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
- ๔) เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) และใช้งานได้หลายช่องทาง
- ๕) อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable) หรือคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้
- ๖) ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) โดยผู้ใช้งานต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
- ๗) ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary) ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม
- ๘) ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (License-free) ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย และไม่ต้องขออนุญาตใคร
- ๙) คงอยู่ถาวร (Permanence) หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล
- ๑๐) ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge) ผู้ใช้ข้อมูลจะต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

๑.๒ การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล ๕ กิจกรรมดังนี้

- ๑) การจัดการบริหารข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
- ๒) สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน
- ๓) สนับสนุน และส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
- ๔) งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
- ๕) กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

รายละเอียดเพิ่มเติมของการพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ และการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ สามารถสแกน QR code เพื่ออ่านประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเรื่องมาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐได้ หากเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนของการเปิดภาครัฐสู่สาธารณะที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์จริงตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้ตั้งไว้

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ หลังจากเสร็จสิ้นการเตรียมการแล้วก็จะเข้าสู่ขั้นตอนเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ สืบหาชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงานว่ามีการทำธรรมาภิบาลภาครัฐหรือยัง หากทำแล้วให้คัดข้อมูลสาธารณะออกมา

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิดเผย นำข้อมูลสาธารณะที่คัดไว้มาระบุประเภทความสำคัญ และทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ขั้นตอนที่ ๓ จัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผย โดยดูจากคุณค่าของแต่ละชุดข้อมูล คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิด หากชุดข้อมูลใดมีมูลค่าสูง มีคุณภาพและรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นได้รับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ ๔ การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ ๕ การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่

ขั้นตอนที่ ๗ จะต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือราชการในการเปิดเผยข้อมูลเปิด
ภาครัฐ

ขั้นตอนที่ ๘ เปิดเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐผ่าน ๒ ช่องทาง ได้แก่ ๑. ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย
สพร. คือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ๒. ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยสามารถเชื่อมมาที่แพลตฟอร์มของ สพร. ได้
ด้วย

ขั้นตอนที่ ๙ การวัดผล ซึ่งจะต้องมีการทำแผนการวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐ
อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๑๐ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องนำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงต่อเนื่อง ทั้ง
แก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุด มีคุณภาพมากขึ้น ตอบโจทย์กลุ่มผู้ใช้ข้อมูล ดูเทรนด์โลก
กำหนดเป้าหมาย และทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เมื่อได้ข้อมูลที่พร้อมจะเปิดเผยแล้ว
ขั้นตอนต่อไปคือการนำข้อมูลไปเผยแพร่ ผ่านช่องทาง www.data.go.th ผู้ใช้ข้อมูลสามารถมาใช้ข้อมูลจากแหล่ง
เดียวกัน

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

จากการได้รับการพัฒนาความรู้เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open
Government Data Guideline) นั้น ทำให้ทราบถึง ประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูล และกระบวนการเปิดเผยข้อมูลใน
แต่ละขั้นตอน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและผู้ใช้อข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิด
ประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

สามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และกระบวนการเปิดเผย
ข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการ
ปฏิบัติงาน

ผู้ใช้อข้อมูลยังไม่มั่นใจในความปลอดภัยในการใช้เว็บไซต์ สืบค้นข้อมูล และการนำข้อมูลมาใช้งานใน
หน่วยงานของตนเอง

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่
ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นางสาวศรัณยา อ่อนคำ)

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ